

Adroddiad i'r: Cabinet

Dyddiad y cyfarfod 15 Chwefror 2022

Aelod Arweiniol / Swyddog Julian Thompson-Hill

Awdur yr Adroddiad Steve Gadd, Pennaeth Cyllid ac Eiddo

Teitl Argymhellion y Grŵp Buddsoddi Strategol

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Cynigion cyfalaf Dyraniad Bloc a dderbyniwyd i'w cynnwys yng Nghynllun Cyfalaf 2022/23.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Mae'r Grŵp Buddsoddi Strategol, sy'n cynnwys cynrychiolwyr o'r tri phwyllgor craffu, wedi cyfarfod i ystyried cynigion a baratowyd gan bob gwasanaeth.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod y Cabinet yn cefnogi'r prosiectau a ddangosir yn Atodiad 1 i'w cynnwys yng Nghynllun Cyfalaf 2022/23, a'u hargymell yn unol â hynny i'r Cyngor llawn.

4. Manylion yr adroddiad

4.1 Dangosir y cyllid sydd ar gael ar gyfer 2022/23 isod:

Ffynhonnell	Swm £000
Grant Cyfalaf Cyffredinol	2,082
Benthyca â Chymorth heb ei neilltuo	3,021
Benthyca Darbodus - Priffyrdd	4,000
Benthyca Darbodus – Cyllid untro er mwyn gosod yn erbyn bwch mewn grant cyfalaf	2,966
Arian wrth gefn heb ei wario d/y	500
Cyfanswm y Cyllid sydd ar gael 2022/23	12,569

4.2 Mae'r Cynllun Cyfalaf yn gwario arian ar ddau fath o brosiect. Yn gyntaf mae prosiectau untro fel ysgol newydd; yr ail fath o wariant yw 'dyraniad bloc'. Mae'r rhain yn rhaglenni parhaus o waith sy'n ymestyn dros nifer o flynyddoedd (ac efallai byth yn gyflawn) e.e. cynnal a chadw ysgolion. Gellir talu am elfennau o'r gwaith hwn o gyllidebau atgyweirio a chynnal a chadw, ond mae rhan sylweddol yn cael ei ariannu drwy'r Cynllun Cyfalaf.

4.3 Mae Atodiad 1 yn dangos y prosiectau a restrir gyda ffynhonnell cyllid a argymhellir ar gyfer pob un wedi'i amlygu yn y golofn briodol. I egluro mwy, dylid nodi'r pwyntiau canlynol:

- Colofn PB Priffyrdd - £4.000m. Caiff hwn ei gefnogi gan y gyllideb refeniw fel blaenoriaeth gorfforaethol, sy'n destun cymeradwyaeth y Cyngor Llawn ar 25 Ionawr 2022.
- Colofn Cronfeydd y Cyngor – Mae'r rhain yn gronfeydd megis grantiau cyffredinol a derbyniadau o'r gyllideb ariannu cyfalaf.
- Mae setliad cyllid cyfalaf Llywodraeth Cymru yn arbennig o wael ar gyfer 2022-23. Er mwyn cynnal y dyraniadau bloc ar eu lefelau presennol crëir bwlch cyllido untro o £2.966m. Ar 25 Ionawr 2022 cymeradwyodd y Cyngor gynnydd o £175,000 yng Nghyllideb Cyllid Cyfalaf, a bydd hyn yn sicrhau fod lefelau presennol o ddyraniadau bloc yn cael eu cynnal.

4.4 Mae naratif i gefnogi argymhellion y Grŵp Buddsoddi Strategol wedi'i gynnwys fel Atodiad 2.

4.5 Dyma aelodau'r Grŵp Buddsoddi Strategol:

- Aelod Cabinet – Dirprwy Arweinydd ac Aelod Arweiniol Cyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol (Cadeirydd)
- Aelod Cabinet - Arweinydd y Cyngor a'r Aelod Arweiniol dros yr Economi a Llywodraethu Corfforaethol
- Aelod Cabinet - Aelod Arweiniol Gwasanaethau Corfforaethol a Chyfeiriad Strategol
- Cynrychiolydd o bob Pwyllgor Craffu
- Cyfarwyddwr Corfforaethol - Economi a'r Parth Cyhoeddus
- Pennaeth Cyllid (S.151) ac Eiddo

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae prosiectau wedi'u hadolygu i sicrhau eu bod yn cyflawni amcanion corfforaethol y Cyngor.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1 Goblygiadau Cost

Dangosir costau'r cynlluniau yn Atodiad 1. Bydd y costau Benthycia Darbodus yn cael eu diwallu drwy gyllideb referniw 2022/23.

6.2 Goblygiadau Staffio/TGCh/Gofod Swyddfa

Mae'n ofynnol llenwi ffurflen Achos Busnes ar gyfer pob prosiect newydd a thrafod goblygiadau penodol yn ystod y cam hwnnw.

6.3 Asesiad o Effaith ar Newid Hinsawdd - Lliniaru ac Addasu

Mae prosiectau cyfalaf newydd yn destun craffu gan y Grŵp Buddsoddi Strategol. Bydd pob achos busnes yn dangos, lle bo'n briodol, allyriadau tunelli carbon perthnasol cyn ac ar ôl y prosiect, gan nodi a yw'r prosiect yn cynyddu, lleihau neu ddim yn cael effaith ar allyriadau carbon. In addition, it is necessary to ensure new capital projects are future proof and able to adapt to climate change.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o'r Effaith ar Les?

Cwblhawyd Asesiad o Effaith llawn ar gyfer pob cais cyfalaf a adolygwyd gan y Grŵp Buddsoddi Strategol. Mae copi o bob Asesiad Lles unigol ar gael yn llyfrgell yr aelodau ar system Modern.gov.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

Rhoddodd Penaethiaid Gwasanaeth gymeradwyaeth i gyflwyno'r ceisiadau.

Representatives of Cabinet and Scrutiny committees have been involved in the process.

Mae'r adroddiad hwn wedi cael ei rannu gyda chadeiryddion pwyllgorau craffu er mwyn derbyn eu sylwadau.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Mae'n rhaid i'r Cyngor barhau i fuddsoddi yn briodol yn ei asedau. Gall peidio â gwneud hynny achosi costau mwy sylweddol yn y tymor hir. Gyda'r lleihad parhaus mewn gwerth gwirioneddol benthyca â chymorth Llywodraeth Cymru, rhaid i'r Cyngor ddibynnu ar ei adnoddau ei hun yn gynyddol.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1 Byddai risgiau posibl yn cynnwys cynlluniau ddim yn symud ymlaen, colli grant ac ymyraethau i wasanaethau. Byddai cyflwr asedau yn parhau i ddirywio pe na bai unrhyw fuddsoddiad yn cael ei wneud, a gallai hynny arwain at golli gwasanaethau pwysig.

10.2 Nid oes unrhyw brosiect cyfalaf heb risg. Fodd bynnag, mae'r Grŵp Buddsoddi Strategol yn adolygu'r holl gynlluniau sydd hefyd yn cael eu monitro a'u hadrodd yn barhaus bob mis.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

Dan Adran 151 Deddf Llywodraeth Leol (1972), gofynnir i Awdurdodau Lleol wneud trefniadau i weinyddu eu materion ariannol yn gywir.